

Kapitelstakst ingen, saa godt som ingen Betydning har haft i Retning af at forrykke Kapitelstaksten for 1898, og jeg gaar derfor ud fra denne ved Beregningen. Kapitelstaksten for 1898 var for Byg 9 Kr. 55 Ø. Den skulde efter Forslaget afløses med 24 Gange dette Beløb; dette bliver 229 Kr. 20 Ø., altsaa paa 5 Øre nær det samme som dette Forslag her bestemmer. Men saa var der den Bestemmelse i Skattekommisionens Forslag, at i Konge- og Kirketienden skulde der ikke trækkes noget fra for Skatten, og da den kapitaliseret næsten udgør $1\frac{1}{2}$ Aars Tiende, ville ærede Medlemmer kunne forstaa, at dette Forslag er $1\frac{1}{2}$ Gang lavere, end hvad Tinget har stemt for to Gange, og hvad det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds ogsaa har stemt for to Gange. Maa jeg tilføje for at undgaa Misforstaaelse, at de Kapitelstakster, jeg her har regnet efter, ere Kapitelstaksterne i Sjællands Stift. Jeg har ikke taget Gennemsnitstaksten for hele Landet, og det af den Grund, at Gennemsnitstaksten er der ingen, der betaler efter, og den er tillige noget misvisende, eftersom Distrikternes Størrelse er meget forskellig Landet over. Det kan være, at det enkelte Steder i Landet vil stille sig en lille Smule anderledes, men meget kan det neppe blive hverken til den ene eller den anden Side.

Jeg tror dermed, jeg har godtgjort, at der ingen Grund er til at anke over den Afløsningssum, Forslaget indeholder. Det maa erindres, at det er en meget lav Kapitelstakst, vi regne efter. Endvidere maa der tages Hensyn til, at Tiendeererne ville være udsatte for at faa deres Obligationer konverterede eller faa Pengene udbetalte paa et Tidspunkt, hvor Pengemarkedet er meget rigeligt, og hvor de ville have Vanskelighed ved at faa dem anbragte til en Rente af 4 pCt., og navnlig vil det være fuldstændig umuligt for dem at faa en saadan Sikkerhed, som Tienden nu byder.

En anden Hovedanke mod Forslaget — det er navnlig en Anke, som er kommen frem fra jydsk Repræsentanters Side — er den, at der ikke efter Forslaget ydes Statstilskud, hvor Ydere og Ejere falde sammen. Det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds udtalte i Gaar, at dette er et meget vanskeligt Spørgsmaal. Deri giver jeg ham Ret; det er et meget vanskeligt Spørgsmaal. Vi maa jo huske paa, at her staa vi over for Forhold, som ere i den Grad forskellige, at man næsten ikke kan tænke sig det. Vi have Tiender

her i Landet, der ere indkøbte for over 100 Aar siden, købte af Yderne i den Tid, hvor Tienden blev ydet i Kærnen paa Marken. Det siger jo sig selv, at det vil blive uhyre vanskeligt at faa konstateret, hvor stor Tiendens Værdi er; det vil ogsaa blive vanskeligt, for ikke at sige aldeles umuligt at konstatere, hvor meget der er betalt for en saadan Tiende. Det forekommer mig dog i alt Fald, at det maa de ærede Repræsentanter for Jylland indrømme, at hvis der skal ydes Statstilskud til disse Tiender, saa bør det dog ikke ydes, medmindre Tienden er betalt ud over 18 Gange et Aars Tiende. Det forekommer mig dog, at de Herrer maa indrømme, at anderledes kunde man dog ikke godt gaa frem. Dernæst er Forholdet ogsaa mange Steder saaledes, at det ikke er et helt Sogns Beboere, der have købt Tienden, den enkelte Tiendeyder har ved en eller anden given Lejlighed købt sin Tiende. Der vil blive mange Spørgsmaal, som det bliver uhyre vanskeligt at faa ordnet, og jeg tror endogsaa, at jeg tør sige, at det bliver umuligt at faa ordnet det paa en nogenlunde forsvarlig Maade. Med Hensyn til Kirketiende er Forholdet jo ogsaa dette, at der kan man ikke en Gang tage Hensyn til den Betaling, der er ydet for Kirketienden. Betalingen for en Kirketiende afhænger nemlig meget af, i hvilken Tilstand Kirken har været. Har det været en gammel faldefærdig Kirke, er det jo rimeligt, at en saadan Tiende saa godt som ingen Ting har kostet. Jeg har derfor ment at maatte behandle disse Tiender paa samme Maade som dem, der ere afløste i Henhold til Loven af 1894. Og naar det nu siges, at det er at gøre Uret mod dem, der have købt deres Tiender, vil jeg dog erindre om, at Hovedformaålet med det foreliggende Forslag er at faa Tienden væk, at blive færdig med denne Ydelse, at faa rent Land paa dette Omraade. Dette er Hovedhensigten med Forslaget. Og naar det saa endvidere bestemmer, at Skatten skal falde væk for dem, der have indkøbt deres Tiende, mener jeg egentlig ikke, man kan sige, at der sker nogen Uret, i hvert Tilfælde ikke af nogen større Betydning.

Der er jo ganske vist sagt, at det er at sætte en Præmie paa LigeGYldighed. Jeg tror ikke, det er rigtigt. Naar Forholdet er dette, at der kun er købt meget faa Tiender paa Øerne, ligger det ikke i, at Befolkningen paa Øerne have været mere ligeGYldige — ingenlunde. Men det ligger ganske simpelt i dette, at herovre have Tiender ikke